

APLICATIU
GUIA DOCENT
PROVISIONAL

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent
Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Lingüística Indoeuropea
Codi	100430
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2012-2013 Segon Semestre
Horari	http://webs2002.uab.es/antiguitat/
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a Agustí Alemany Vilamajó

Departament Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Universitat/Institució UAB

Despatx B7/132

Telèfon (*) 93 581 41 54

e-mail agusti.alemany@uab.cat

Horari d'atenció

2. Equip docent

Nom professor/a Agustí Alemany Vilamajó

Departament Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Universitat/Institució UAB

Despatx B7/132

Telèfon (*) 93 581 41 54

e-mail agusti.alemany@uab.cat

Horari de tutories

(Afegiu tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Aquesta assignatura és una continuació lògica de les assignatures 100428 *Lingüística Indoeuropea* i 100429 *Gramàtica comparada de les llengües clàssiques*. Per aquest motiu, és aconsellable (tot i que no imprescindible per a aquelles persones que hi puguin estar interessades) haver cursat prèviament almenys l'assignatura 100428 (obligatòria per als estudiants del Grau en Estudis Clàssics). És convenient que els estudiants tinguin un cert nivell d'anglès i francès que els permeti d'accedir a la bibliografia en aquestes llengües.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura pertany a la Matèria "Lingüística Indoeuropea" (Optativa) de Quart curs del Grau en Estudis Clàssics.

El seu propòsit és complementar els coneixements assolits en les anteriors assignatures de l'Àrea de Lingüística Indoeuropea pel que fa a història de les llengües i pobles indoeuropeus, d'una banda, i a fonologia i morfologia comparades, de l'altra, mitjançant la aproximació a una selecció de civilitzacions indoeuropees del món antic que s'estudiaran a través de textos originals coetanis.

Donat que aquesta assignatura forma part del Grau en Estudis Clàssics, hom prestarà especial atenció a la comparació dels trets lingüístics d'aquests textos amb els seus equivalents grec i llatins.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE1. Analitzar y aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos grecs i llatins.
Resultats d'aprenentatge	<p>RA1. Explicar fenòmens fonètics relacionats amb l'evolució de l'indoeuropeu al grec i al llatí</p> <p>RA2. Identificar l'arrel indoeuropea hipotètica de paraules gregues i llatines</p>
Competència	CE2. Relacionar fets lingüístics de les llengües indoeuropees, de les llengües clàssiques i de les llengües romàniques
Resultats d'aprenentatge	<p>RA3. Situar els diferents pobles i llengües indoeuropees espacialment i cronològica.</p> <p>RA4. Conèixer les relacions de parentiu entre les diferents llengües indoeuropees.</p>
Competència	CE3. Utilitzar el vocabulari tècnic específic d'interpretació i comentari dels textos antics.
Resultats d'aprenentatge	RA5. Utilitzar el vocabulari tècnic i específic de la indoeuropeística en la presentació oral i escrita de treballs.
Competència	CT1. Comunicar de forma oral i/o escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.
Resultats d'aprenentatge	RA6. Explicar oralment i per escrit l'evolució d'una forma indoeuropea al grec o al llatí i viceversa.

CE = competència específica/ CT = competència transversal

6.- Continguts de l'assignatura

Els continguts d'aquesta assignatura estaran integrats per l'estudi d'una sèrie de textos representatius de diverses civilitzacions indoeuropees del món antic. Es donarà preferència als textos en antic indi, tenint en compte la importància d'aquesta llengua per a la comparació entre el grec, el llatí i les altres llengües indoeuropees. L'objectiu final d'aquesta part de l'assignatura serà facilitar als estudiants la comprensió d'un text literari en sànscrit èpic en edició bilingüe amb l'ajut de les eines necessàries (formació gramatical, ús de diccionaris i lèxics, etc).

D'altra banda, sense aprofundir tant en la matèria, s'estudiaran també textos en altres llengües indoeuropees com ara l'hittita, l'antic persa, el celtibèric, el gòtic, l'armeni o l'antic eslau. La tria de tres d'aquestes llengües i textos addicionals es farà d'acord amb les preferències dels estudiants.

Cadascun dels temes en qüestió anirà precedit d'una presentació històrica i cultural de la civilització en qüestió.

BLOC I: CIVILITZACIÓ ÍNDIA: TEXTOS EN SÀNSCRIT (50%)

Inclourà una introducció a l'escriptura i la gramàtica sànscrites per a poder enfrontar-se a textos de dificultat creixent i acabar traduint un passatge del *Mahābhārata*.

BLOC I: TEXTOS PERTANYENTS A ALTRES CIVILITZACIONS (50%)

(tres civilitzacions / textos a escollir entre aquests o altres que puguin sol·licitar els estudiants)

- ◆ Imperi hittita: apologia del rei Hattušiliš (s. XIII aC).
- ◆ Imperi persa aquemènida: inscripcions en antic persa del rei Darius I el Gran (s. VI aC).
- ◆ Hispània prerromana: inscripcions celtibèriques (s. II-I aC)
- ◆ Món germànic: un passatge de la *Bíblia* d'Ulfilas (s. IV dC)
- ◆ Literatura armènia: un passatge de la *Història dels armenis* de Movsês Xorenac'i (s. V dC)
- ◆ Món eslau: un passatge de la *Bíblia* de Ciril i Metodi (s. X dC)

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia docent d'aquesta assignatura consistirà en alternar la exposició teòrica de les introduccions històriques, culturals i gramaticals per a cada civilització amb la lectura i anàlisi dels textos amb els corresponents comentaris gramaticals i de *realia*.

La divisió en dos blocs permetrà de planificar la docència dels continguts en classes alternes i tractar així de manera simultània cada setmana la matèria relativa a la principal civilització objecte d'estudi (antic indi) i a les altres tres de manera successiva.

Hom lliurarà un petit dossier per a cadascuna de les civilitzacions i llengües objecte d'estudi.

Tipus d'Activitats	Activitat	Hores	Resultats de l'aprenentatge
Dirigides (34% = 51 h.)	Exposició dels continguts de l'assignatura	36 h.	RA1, RA2, RA3, RA4
	Presentació oral o escrita d'exercicis	12 h.	RA1, RA2, RA5, RA6
	Examens parcials (màx. 1)	3 h.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6
Supervisades (16% = 24 h.)	Treball de curs	12 h.	RA2, RA3, RA4, RA5
	Tutories en grups reduïts (mín. 3)	4,5 h.	RA1, RA2, RA5, RA6
	Exercicis puntuables	7,5 h.	RA1, RA2, RA5, RA6
Autònomes (50% = 75 h.)	Preparació del treball	30 h.	RA2, RA3, RA4, RA5
	Realització d'exercicis	25 h.	RA1, RA2, RA5, RA6
	Estudi de continguts	20 h.	RA1, RA2, RA3, RA4

8.- Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura prendrà com a punt de referència les activitats d'avaluació especificades en el quadre que segueix a continuació:

Activitats d'avaluació	Hores	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial (40%)	3 h. dir.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6
Treball de curs (40%)	12 h. sup.	RA2, RA3, RA4, RA5
Exercicis puntuables (20%)	7,5 h. sup.	RA1, RA2, RA5, RA6

Es important que l'estudiant tingui en compte que l'avaluació també inclou l'assistència regular a classe i la realització i presentació dels exercicis i de les diverses activitats proposades.

L'estudiant que hagi realitzat dues activitats susceptibles d'avaluació no podrà renunciar a ser avaluat ni optar a obtenir una qualificació final de "No Presentat". En la Reevaluació final, l'estudiant podrà recuperar la nota corresponent al treball (40%) o a l'examen parcial (40%).

9- Bibliografia

- AGUD, A. [1988²] *Manual de lengua gótica*. Salamanca: Universidad de Salamanca. [803.99 Agu]
- ANTHONY, D.W. [2007] *The Horse, the Wheel and Language: How Bronze-Age Riders from the Eurasian Steppes Shaped the Modern World*. Princeton: Princeton University Press. [903(4)-16 Ant]
- BALL, M.J. (ed.) [1993] *The Celtic Languages*. London: Routledge. [809.16 Cel]
- BENVENISTE, É. [1962] *Hittite et indo-européen: études comparatives*. Paris: Adrien Maisonneuve. [UB Lletres R 809.1 Ben]
- BENVENISTE, É. [1969] *Le vocabulaire des institutions indoeuropéennes*, I-II. Paris: Les Éditions de Minuit [809.1-3 Ben] (trad. cast. *Vocabulario de las instituciones indoeuropeas*, I-II. Madrid: Taurus). [C. Socials 34(095)(=91) Ben]
- BLENCH, R.M.–SPRIGGS, M. (eds.) [1997-99] *Archaeology and Language*. I-IV. London–New York: Routledge.
- BRANDENSTEIN, W.–MAYRHOFER, M. [1964] *Handbuch des Altpersischen*. Wiesbaden: Otto Harrassowitz (versió millorada de W. BRANDENSTEIN [1958] *Antiguo persa: gramática, inscripciones*. Madrid: CSIC). [809.15 Bra]
- BURROW, T. [1973³] *The Sanskrit Language*. London: Faber and Faber. [809.12 Bur]
- CARDONA, G.–DANESH, J. [2003] *The Indo-Aryan Languages*. London-NY: Routledge. [809.1 Ind]
- CAVALLI-SFORZA, L.L. et al. [2001] *Le radici primi dell'Europa. Gli intrecci genetici, linguistici, storici*. Milano: Bruno Mondadori. [809.1 Rad]
- COMRIE, B.–CORVET, G.G. (ed.) [1993] *The Slavonic Languages*. London-NY: Routledge. [808.1 Sla]
- DERKSEN, R. [2008] *Etymological Dictionary of the Slavic Inherited Lexicon*. Leiden: E.J. Brill. [UB Lletres R 808.1-3 Der]
- FORTSON, B.W. [2004] *Indo-European Language and Culture: An Introduction*. Blackwell Textbooks in Linguistics, 19. Malden, MA: Blackwell Publishing. [UB Lletres R 809.1 For]
- FRIEDRICH, J. [1974] *Hethitisches Elementarbuch*, I-II. Heidelberg: Carl Winter (3. Aufl.). [809.198.7 Fri]
- GAMKRELIDZE, T.V.–V.V. IVANOV [1995] *Indo-European and the Indo-Europeans: a Reconstruction and Historical Analysis of a Proto-Language and a Proto-Culture*, I-II. Berlin-New York: Mouton de Gruyter [80.1 Tre/080] (trad. ingl. de [1984] *Индоевропейский язык и индоевропейцы. Реконструкция и историкотипологический анализ праязыка и протокультуры* I-II. Tbilisi).
- GODEL, R. [1975] *An Introduction to the Study of Classical Armenian*. Wiesbaden : Ludwig Reichert Verlag. [809.198.1 God]
- GREEN, D.H. [2000] *Language and History in the Early Germanic World*. Cambridge: Cambridge University Press. [BZ/003]
- HELD, W.H.–SCHMALSTIEG, W.R.–GERTZ, J.E. [1987] *Beginning Hittite*. Columbus, Ohio: Slavica Publishers, Inc. [809.198.1 Sch]
- HOLDER, A. [1896-1907] *Alt-celtischer Sprachschatz* I-III. Leipzig: Teubner (reimp. 1961-2 Graz: Akademische Druck- u. Verlagsanstalt). [809.16-323.1 Hol]
- HORÁLEK, K. [1992] *An Introduction to the Study of the Slavonic Languages*. Nottingham: Astra. [808.1 Hor]
- JENSEN, H. [1959] *Altarmenische Grammatik*. Heidelberg: Carl Winter. [809.198.1 Jen]
- KLOEKHORST, A. [2008] *Etymological Dictionary of the Hittite Inherited Lexicon*. Leiden: E.J. Brill. [UB Lletres R 808.1-3 Der]
- KÖNIG, E.–AUWERA, J. VAN DER (ed.) [1994] *The Germanic Languages*. London-NY: Routledge. [803.0 Ger]
- KUZ'MINA, E.E. [2007] *The Origin of the Indo-Iranians*. Leiden: E.J. Brill.
- MALLORY, J.P. [1989] *In Search of the Indo-Europeans: Language, Archaeology and Myth*, London: Thames and Hudson (trad. fran. [1997] *A la recherche des Indo-Européens: langue, archéologie, mythe*, Paris: Editions du Seuil). [ambdós 809.1 Mal]
- MALLORY, J.P.–ADAMS, D.Q. (eds.) [1997] *Encyclopedia of Indo-European Culture*. London–Chicago: Fitzroy Dearborn Publishers. [809.1(03) Enc]
- MALLORY, J.P.–ADAMS, D.Q. (eds.) [2006] *The Oxford Introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European World*. Oxford–New York: Oxford University Press. [809.1 Mal]
- MARKEY, T.L. [1977] *Germanic and its Dialects: a Grammar of Proto-Germanic*. Amsterdam: John Benjamins. [BZ/009]
- MARTINET, A. [1987] *Des steppes aux océans: l'indo-européen et les "indo-européens"*. Paris: Payot [809.1(091) Mar] (trad. cast. [1997] *De las estepas a los océanos: el indoeuropeo y los indoeuropeos*).

- Madrid: Gredos). **[809.1 Mar]**
- MATASOVIĆ, R. [2009] *Etymological Dictionary of Proto-Celtic*. Leiden: E.J. Brill. [UB Lletres **R 809.16 Mat**]
 - MAYRHOFER, A. [1956-80] *Kurzgefasstes etymologisches Wörterbuch des Altindischen I-IV*. Heidelberg: Carl Winter. **[809.12-321.2 May]**
 - ORANSKIJ, I.M. [1977] *Les langues iraniennes*. Paris: Librairie C. Klincksieck (trad. francesa de [1963] *Иранские языки*. Moskva).
 - PUHVEL, J. [1984-] *Hittite Etymological Dictionary*. Berlin: Mouton (publicados vols. 1-2: A, E, I [1984]; 3: H [1991]; 4: K [1997]; 5: L [2001]; 6: M [2004]; 7: N [2007]). [vols. 1-3 **809.198.7 Puh** / vols. 1-5 UB Lletres **R 809.15 Puh**]
 - RENFREW, C. [1987] *Archaeology and Language. The Puzzle of Indo-European Origins*. London: Jonathan Cape (trad. cast. [2003] *Arqueología y lenguaje: la cuestión de los orígenes indoeuropeos*, Barcelona: Crítica 1990). **[809.1 Ren]**
 - RITTER, R.-P. [1996] *Introducción al armenio antiguo*. Madrid: Ediciones Clásicas. **[809.198.1 Rit]**
 - RUSSELL, P. [1995] *An Introduction to the Celtic Languages*. London: Longman. **[809.16 Rus]**
 - SAINERO, R. [1994] *Lenguas y literaturas celtas: origen y evolución*. Madrid: UNED. **[809.16 Sai]**
 - SCHENKER, A.M. [1995] *The Dawn of Slavic*. New Haven: Yale University Press. **[808.101 Sch]**
 - SCHMALSTIEG, W.R. [1983²] *An Introduction to Old Church Slavic*. Columbus, Ohio: Slavica. **[808.101 Sch]**
 - SCHMITT, R. [1981] *Grammatik des Klassisch-Armenischen mit sprachvergleichenden Erläuterungen*. Innsbruck: Institut für Sprachwissenschaft der Universität Innsbruck. **[809.198.1 Sch]**
 - SCHMITT, R. (ed.) [1989] *Compendium Linguarum Iranicarum*. Wiesbaden: Ludwig Reichert. **[809.15 Com]**
 - SCHMITT, R. [2000] *Die iranischen Sprachen in Geschichte und Gegenwart*. Wiesbaden: Ludwig Reichert.
 - SIMS-WILLIAMS, N. (ed.) [2002] *Indo-Iranian Languages and Peoples*. Oxford: Oxford University Press.
 - STREITBERG, W. [2000] *Die gotische Bibel I-II*. Heidelberg: Carl Winter (7. Aufl.). **[22=399 Bib]**
 - THOMSON, R.W. [1975] *An Introduction to Classical Armenian*. Delmar, NY: Caravan Books. **[809.198.1 Tho]**
 - THUMB, A.–HAUSCHILD, R. [1958] *Handbuch des Sanskrit I.1, I.2*. Heidelberg: Carl Winter (3. Aufl.) **[809.12 Thu]**
 - TOVAR, A. [1987²] *Antiguo eslavo eclesiástico / antiguo búlgaro: paradigmas gramaticales, textos, léxico*. Madrid: Universidad Complutense. **[808.101 Tov]**
 - VAILLANT, A. [1950-79] *Grammaire comparée des langues slaves I-V*. Paris: Klincksieck. [UB Lletres **R 808.1-52 Vai**]
 - VILLAR, F. [1996²] *Los indoeuropeos y los orígenes de Europa. Lenguaje e historia*. Madrid: Gredos. **[809.1 Vil]**
 - WACKERNAGEL, J.–DEBRUNNER, A. [1896-1954] *Altindische Grammatik I, II.1, II.2, III*. Göttingen: Vandenhoeck and Ruprecht (reimp. 1985-87). **[809.12-5 Wac]**
 - WEST, M.L. [2007] *Indo-European Poetry and Myth*. Oxford: Oxford University Press. **[299.1 Wes]**

10.- Programació de l'assignatura

El temari de l'assignatura es desenvoluparà d'acord amb aquest calendari orientatiu, tot i que es poden produir canvis a causa d'imprevistos o de necessitats puntuals dels estudiants.

Entre les activitats previstes es contempla la realització d'un examen parcial, la qualificació dels qual representarà el 40% de la nota final. D'altra banda, periòdicament es realitzaran exercicis puntuables a classe, la puntuació dels quals valdrà el 20% de la nota. A més a més, es farà un treball que representarà el 40% restant.

En aquest quadre no estan contemplades les activitats de les tutories, en què es treballarà en grups reduïts per reforçar o ampliar aspectes puntuals, procurant adaptar els continguts a les necessitats o als interessos dels estudiants.

Sem.	Bloc A (dilluns o dimarts)	Bloque B (dimecres o dijous)
1 ^a	Sànscrit (introducció)	Civilització II (introducció)
2 ^a	Sànscrit (escriptura)	Civilització II (escriptura i gramàtica)
3 ^a	Sànscrit (escriptura + <i>sandhi</i>)	Civilització II (textos)
4 ^a	Sànscrit (<i>sandhi</i>)	Civilització II (textos)
5 ^a	Sànscrit (morfologia nominal)	Civilització II (textos)
6 ^a	Sànscrit (morfologia verbal)	Civilització III (introducció)
7 ^a	Sànscrit (textos bàsics)	Civilització III (escriptura i gramàtica)
8 ^a	Sànscrit (textos bàsics)	Civilització III (textos)
9 ^a	Sànscrit (textos bàsics)	Civilització III (textos)
10 ^a	Sànscrit (textos bàsics)	Civilització III (textos)
11 ^a	Sànscrit (textos bàsics)	Civilització IV (introducció)
12 ^a	Sànscrit (<i>Mahābhārata</i>)	Civilització IV (escriptura i gramàtica)
13 ^a	Sànscrit (<i>Mahābhārata</i>)	Civilització IV (textos)
14 ^a	Sànscrit (<i>Mahābhārata</i>)	Civilització IV (textos)
15 ^a	Sànscrit (<i>Mahābhārata</i>)	Civilització IV (textos)
16 ^a	Sànscrit (<i>Mahābhārata</i>)	Examen